

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

NUTARIMAS

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS SVEIKATOS DRAUDIMO ĮSTATYMO NR. I-1343 26, 26¹, 26², 39 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR ĮSTATYMO PAPILDYMO 34¹ STRAIPSNIU ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIVP-1298

Nr.
Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Seimo statuto 138 straipsnio 3 dalimi ir atsižvelgdama į Lietuvos Respublikos Seimo valdybos 2022 m. kovo 28 d. sprendimo Nr. SV-S-436 „Dėl įstatymų projektų išvadų“ 2 punktą, Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a:

Iš esmės pritarti Lietuvos Respublikos sveikatos draudimo įstatymo Nr. I-1343 26, 26¹, 26², 39 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 34¹ straipsniu įstatymo projektui Nr. XIVP-1298 (toliau – Projektas) ir pasiūlyti jį tobulinti, atsižvelgiant į šiuos pasiūlymus:

1. Lietuvos Respublikos sveikatos draudimo įstatymo (toliau – Įstatymas) 10 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad apdraustiesiems yra kompensuojamos išlaidos kompensuojamiesiems vaistams ir medicinos pagalbos priemonėms, išrašytiems ambulatoriniam gydymui sveikatos apsaugos ministro nustatyta tvarka. Valstybinės ligonių kasos prie Sveikatos apsaugos ministerijos (toliau – VLK) ar teritorinių ligonių kasų sutarčių (toliau – sutartis) su ūkio subjektais dėl medicinos priemonių, būtinų apdraustųjų sveikatos priežiūrai namuose užtikrinti, nuomos išlaidų apmokėjimas reguliuojamas įstatymo 26¹ straipsnyje. Atsižvelgiant į tai, Projekto 4 straipsniu keičiamo įstatymo 26 straipsnio 1 dalyje, 34¹ straipsnio 1 dalies 4 punkte, 39 straipsnio 2 dalies 4 punkte vietoj „medicinos priemonės“ rašytina „medicinos pagalbos priemonės“.

2. Atsižvelgiant į tai, kad pagal Lietuvos Respublikos farmacijos įstatymo 19 straipsnio 1 dalies 1 punkto c papunktį vaistinės privalo turėti vaistinės veiklos licenciją, Projekto 1 straipsniu keičiamo įstatymo 26 straipsnio 2 dalyje vietoj žodžių „sveikatos priežiūros ar farmacinei veiklai“ įrašytini žodžiai „asmens sveikatos priežiūros ar vaistinės veiklos“.

3. Lietuvos Respublikos sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo 5 straipsnio 11 dalyje numatyta, kad gali būti sustabdomas ne tik licencijos asmens sveikatos priežiūros veiklai, bet ir jos dalies galiojimas, o 11¹ dalyje – kad jis stabdomas tik toms asmens sveikatos priežiūros paslaugoms, kurias teikiant nustatyti pažeidimai. Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo 5 straipsnio 14 dalyje numatyta, kad gali būti panaikinamas ne tik licencijos asmens sveikatos priežiūros veiklai, bet ir jos dalies galiojimas. Atsižvelgiant į tai, Projekto 4 straipsniu pildomo įstatymo 34¹ straipsnio 1 dalies 1 punkte siūlytina numatyti sutarties sustabdymo ir nutraukimo apimtį esant licencijos asmens sveikatos priežiūros veiklai dalies galiojimo sustabdymui arba panaikinus dalies licencijos galiojimą ir jį išdėstyti taip:

„1) sustabdyti sutarties vykdymą arba nutraukti sutartį dėl tų asmens sveikatos priežiūros paslaugų, dėl kurių sustabdytas ar panaikintas licencijos asmens sveikatos priežiūros veiklai galiojimas, sustabdyti sutarties vykdymą arba nutraukti sutartį, jei sustabdomas ar

panaikinamas vaistinės veiklos licencijos galiojimas (sutarties vykdymas stabdomas iki atitinkamos licencijos galiojimo sustabdymo panaikinimo dienos);“.

4. Vykdamas asmens sveikatos priežiūros įstaigų, vaistinių ir kitų ūkio subjektų, sudariusių sutartis, veiklos priežiūrą, kartais nustatoma, kad asmens sveikatos priežiūros įstaigos, vaistinės ar kiti ūkio subjektai pašalina VLIK ar teritorinių ligonių kasų nustatytus pažeidimus, tačiau netaiso savo veiklos ir tuos pačius pažeidimus daro pakartotinai. Siekiant sudaryti galimybes užkirsti kelią tokiems pakartotiniams pažeidimams, Projekto 4 straipsniu keičiamo įstatymo 34¹ straipsnio 1 dalis papildytina nauju 2 punktu (buvusius 2–5 punktus pernumeruojant į 3-6 punktus) punktu:

„2) nutraukti sutartį dėl tų asmens sveikatos priežiūros paslaugų, kurias teikiant per dvejus metus nuo paskutinio įstatymų ir (arba) kitų teisės aktų pažeidimo padarytas tos (-ų) pačios (-ių) įstatymų ir (arba) kitų teisės aktų nuostatos (-ų) pažeidimas;“.

5. Projekto 4 straipsniu pildomo įstatymo 34¹ straipsnio 1 dalies 2–4 punktuose nurodyti VLIK ir teritorinių ligonių kasų sprendimai dėl poveikio priemonių taikymo, o 5 punkte – ne tik sprendimas, bet ir jo įvykdymo užtikrinimo priemonė (mokėjimo iš Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto lėšų už visas arba dalį asmens sveikatos priežiūros paslaugų, vaistų, medicinos priemonių, medicinos priemonių nuomą sustabdymas iki pažeidimų pašalinimo). Atsižvelgiant į tai bei į tai, kad Projekto 4 straipsniu pildomo įstatymo 34¹ straipsnio 1 dalies 2 ir 5 punktai dubliuojasi (juose nurodyti tie patys pažeidimai – „įstatymų ir (arba) kitų teisės aktų pažeidimai“), taip pat į tai, kad turėtų būti užtikrintas ir Projekto 4 straipsniu pildomo įstatymo 34¹ straipsnio 1 dalies 3 ir 4 punktuose nurodytų sprendimų vykdymas, Projekto 4 straipsniu pildomo įstatymo 34¹ straipsnio 1 dalies 5 punktą (atsižvelgus į šio nutarimo 4 punkte pateiktą pasiūlymą – 6 punktą) siūlytina formuluoti taip:

„6) iki sprendimo, nurodyto šios dalies 3–5 punktuose, įvykdymo dienos sustabdyti mokėjimą iš Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto lėšų už tokias asmens sveikatos priežiūros paslaugas, vaistus, medicinos pagalbos priemones ar medicinos priemonių nuomą, dėl kurių priimtas atitinkamas sprendimas nebuvo įvykdytas per 30 kalendorinių dienų jo priėmimo dienos.“

6. Projekto 4 straipsniu pildomo įstatymo 34¹ straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad nustačius įstatymų ir (arba) kitų teisės aktų reikalavimų pažeidimo faktą, kuris vertintinas kaip mažareikšmis teisės aktų reikalavimų pažeidimas ir kurį *galima ištaisyti nedelsiant*, asmens sveikatos priežiūros įstaigai, vaistinei ar kitam ūkio subjektui pateikiamas rašytinis nurodymas jį pašalinti ir nustatomas ne ilgesnis kaip 14 dienų nuo nurodymo gavimo dienos terminas tam atlikti. Viešojo administravimo įstatymo 38 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad nustačius teisės aktų reikalavimų nesilaikymo ar netinkamo vykdymo faktą, kuris vertintinas kaip mažareikšmis teisės aktų reikalavimų pažeidimas ir kurį *galima ištaisyti nedelsiant* ūkio subjektų veiklos priežiūrą atliekančio subjekto pareigūno, kito valstybės tarnautojo ar darbuotojo akivaizdoje, tokio pažeidimo tyrimas nutraukiamas, įstatymų numatytos poveikio priemonės neskiriamos, o ūkio subjektui pareiškama žodinė pastaba, o tais atvejais, kai mažareikšmio teisės aktų reikalavimų pažeidimo *nedelsiant ištaisyti negalima* ūkio subjektų veiklos priežiūrą atliekančio subjekto pareigūno, kito valstybės tarnautojo ar darbuotojo akivaizdoje, ūkio subjektui pateikiamas rašytinis nurodymas pašalinti mažareikšmį teisės aktų reikalavimų pažeidimą ir nustatomas protingas terminas pažeidimui pašalinti, kuris gali būti pratęstas vieną kartą. Atsižvelgiant į tai, Projekto 4 straipsniu pildomo įstatymo 34¹ straipsnio 2 dalis turėtų būti tikslinama. Be to, atsižvelgiant į tai, kad Įstatymo 15 straipsnio 1 dalies 6 punkto c papunktyje nustatyta, kad žalos Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžetui pripažinimo mažareikšme žala tvarką, mažareikšmės žalos dydį nustato sveikatos apsaugos ministras ar jo įgaliota institucija, Projekto 4 straipsniu pildomo Įstatymo 34¹ straipsnio 2 dalyje siūlytina nustatyti,

kad įstatymų ir (arba) kitų teisės aktų reikalavimų pažeidimų, kurie laikomi mažareikšmiais, kriterijus taip pat tvirtina sveikatos apsaugos ministras ar jo įgaliota institucija.

7. Siūlytina atsisakyti Projekto 4 straipsniu pildomo įstatymo 34¹ straipsnio 3 dalies kaip neatitinkančios Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo (jame nebėra vartojamas terminas „individualus administracinis aktas“) ir perteklinės, nes Projekto 4 straipsniu pildomo įstatymo 34¹ straipsnio 1 dalyje nurodyti VLK ar teritorinės ligonių kasos direktoriaus sprendimai laikytini administraciniais sprendimais, kaip jie apibrėžti Viešojo administravimo įstatymo 2 straipsnio 5 dalyje.

8. Kadangi Įstatymo 26² straipsnyje nurodytų ūkio subjektų pareigos nurodytos Projekto 5 straipsniu keičiamo Įstatymo 39 straipsnio 3 dalyje, o Projekto 5 straipsniu keičiamo Įstatymo 39 straipsnio 2 dalyje nurodytos pareigos, susijusios su kompensuojamųjų vaistų ir medicinos pagalbos priemonių išdavimu (pardavimu), netinka Įstatymo 26² straipsnyje nurodytiems ūkio subjektams, Projekto 5 straipsniu keičiamo Įstatymo 39 straipsnio 2 dalies pirmojoje pastraipoje brauktini žodžiai „ir kiti ūkio subjektai“ ir Projekto 5 straipsniu keičiamo Įstatymo 39 straipsnis papildytinas atskira dalimi, kurioje būtų numatytos Įstatymo 26² straipsnyje nurodytų ūkio subjektų pareigos. Atsižvelgus į šį pasiūlymą, taip pat keistinas Įstatymo 39 straipsnio pavadinimas jį išdėstant taip: „Sveikatos priežiūros įstaigų, vaistinių ir šio Įstatymo 26¹ ir 26² straipsniuose nurodytų ūkio subjektų, sudariusių sutartis su teritorinėmis ligonių kasomis, pareigos vykdant privalomąjį sveikatos draudimą“.

9. Įstatymo 26¹ straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad sutartys dėl medicinos priemonių nuomos išlaidų apmokėjimo pasirašomos tarp Valstybinės ligonių kasos ar jos įgaliotų teritorinių ligonių kasų ir to pageidaujančių ūkio subjektų. Atsižvelgiant į tai, projektas papildytinas Įstatymo V skyriaus pavadinimo keitimu jį išdėstant taip: „DRAUDŽIAMŲJŲ, SVEIKATOS PRIEŽIŪROS ĮSTAIGŲ, VAISTINIŲ IR ŪKIO SUBJEKTŲ, SUDARIUSIŲ SU VALSTYBINE LIGONIŲ KASA ARBA TERITORINĖMIS LIGONIŲ KASOMIS SUTARTIS, TEISĖS IR PAREIGOS VYKDANT PRIVALOMĄJĮ SVEIKATOS DRAUDIMĄ“.

10. Projekto 5 straipsniu keičiamo Įstatymo 39 straipsnio 1 dalies 6 punkte numatyta, kad asmens sveikatos priežiūros įstaigos, sudariusios sutartis su teritorine ligonių kasa, privalo grąžinti dėl netinkamai suteiktų asmens sveikatos priežiūros paslaugų, kompensuojamų iš Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto lėšų, ar neteisėtai pateiktų šių paslaugų apmokėjimo dokumentų neteisėtai gautas Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto lėšas. Projekto 5 straipsniu keičiamo Įstatymo 39 straipsnio 2 dalies 4 punkte nustatyta, kad vaistinės ir kiti ūkio subjektai, sudarę sutartis su teritorine ligonių kasa, privalo grąžinti dėl neteisėtai išduotų (parduotų) vaistų ar medicinos priemonių, kompensuojamų iš Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto lėšų, neteisėtai gautas Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto lėšas. Projekto 5 straipsniu keičiamo Įstatymo 39 straipsnio 3 dalies 4 punkte nustatyta, kad Įstatymo 26² straipsnyje nurodyti ūkio subjektai, sudarę sutartis su teritorinėmis ligonių kasomis, privalo grąžinti dėl neteisėtai išduotų (parduotų) iš Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto lėšų kompensuojamų I klasės medicinos priemonių ir *in vitro* diagnostikos priemonių, skirtų savikontrolei, neteisėtai gautas Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto lėšas.

Įstatymo 15 straipsnio 1 dalies 6 punkto a papunktyje nustatyta, kad Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto pajamas, be kita ko, sudaro iš sveikatos priežiūros įstaigų išieškotos ar jų grąžintos lėšos už neteisėtai suteiktas asmens sveikatos priežiūros paslaugas, už šias paslaugas neteisėtai pateiktas apmokėti sąskaitas, už neteisėtai išrašytus ir išduotus vaistus bei medicinos pagalbos priemones, o b papunktyje – iš vaistinių išieškotos ar jų grąžintos lėšos už neteisėtai išduotus vaistus bei medicinos pagalbos priemones ar neteisėtai už juos pateiktas apmokėti sąskaitas, taip pat iš šio Įstatymo 26² straipsnyje nurodytų ūkio subjektų išieškotos ar

jų grąžintos lėšos už neteisėtai išduotas medicinos pagalbos priemones ar neteisėtai už jas pateiktas apmokėti sąskaitas.

Atsižvelgiant į tai, turėtų būti tikslinami Projekto 5 straipsniu keičiamo 39 straipsnio 1 dalies 6 punktas, 2 dalies 4 punktas ir 3 dalies 4 punktas, kad atitiktų Įstatymo 15 straipsnio 1 dalies 6 punkto a ir b papunkčių nuostatas.

11. Atsižvelgiant į tai, kad Projekto 1–3 straipsniuose nurodyta, kad VLK direktorius tvirtina standartines įstatymo 26–26² straipsniuose nurodytų sutarčių sąlygas, ir įvertinus tai, kad jos gali skirtis nuo įstatymo 26–26² straipsniuose nurodytose tipinėse sutarčių formose nurodytų sutarčių sąlygų, Projektas papildytinas pereinamąja nuostata, numatančia, kad „šis įstatymas taikomas Valstybinės ligonių kasos prie Sveikatos apsaugos ministerijos ir teritorinių ligonių kasų sutartims su asmens sveikatos priežiūros įstaigomis, vaistinėmis ir ūkio subjektais, sudaromoms po šio įstatymo įsigaliojimo“. Projektas turėtų būti papildytas Įstatymo 30 straipsnio 10 punkto keitimu, kuriame būtų numatyta, kad VLK tvirtina standartines įstatymo 26–26² straipsniuose nurodytų sutarčių sąlygas.

Ministras Pirmininkas

Sveikatos apsaugos ministras